

เรียนรู้ญี่ปุ่น จากการ์ตูน (ญี่ปุ่น) ตอน ไฟไหม้

อำพัน เหล่าสุนทร

สวัสดีเดือนเมษายน เดือนนี้-เดือนพฤษภาคม เป็นฤดูใบไม้ผลิในญี่ปุ่น และอากาศในฤดูนี้มีก็จะอบอุ่น เหมาะแก่การท่องเที่ยว และกิจกรรมกลางแจ้ง ฤดูดอกซากุระบานในญี่ปุ่นก็ถึงจุดสูงสุดในช่วงเวลานี้เช่นกัน ซึ่งกลายเป็นหนึ่งในเหตุผลหลักที่นักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางมายังประเทศญี่ปุ่น

ในเดือนเมษายน อุณหภูมิในญี่ปุ่นมักจะอยู่ระหว่าง 10 ถึง 20 องศา แต่เนื่องจากภูมิประเทศของญี่ปุ่นที่ซับซ้อน ภูมิอากาศจะแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ในฮอกไกโด และโทโฮกุ อุณหภูมิอาจยังค่อนข้างต่ำ แต่ในโตเกียว โอซาก้า เกียวโต และพื้นที่อื่น ๆ อุณหภูมิมักจะอยู่ระหว่าง 15 ถึง 20 องศา ซึ่งเหมาะสำหรับการท่องเที่ยวและกิจกรรมกลางแจ้ง

นอกจากช่วงซากุระบานแล้ว ยังมีเทศกาลและกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมายในเดือนเมษายน ตัวอย่างเช่น วันที่ 29 เมษายน เป็น “วันโชวะ” ของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นหนึ่งในวันหยุดประจำชาติของญี่ปุ่น และผู้คนจะจัดกิจกรรมรำลึกต่าง ๆ ในวันนี้ นอกจากนี้ยังมีเทศกาล และงานเฉลิมฉลองแบบดั้งเดิม เช่น “เทศกาลกิออน” ในโตเกียว และ “เทศกาลอาซากุสะ” ในโตเกียว

สำหรับฉบับนี้ ขอย้อนรำลึกถึงเหตุการณ์เมื่อ 100 ปี ในวันที่ 1 กันยายน ได้เกิดแผ่นดินไหวที่เราเรียกว่า Great Kanto Earthquake เป็นแผ่นดินไหวที่ประมาณการว่ามีขนาด 7.9ริกเตอร์ มีผู้เสียชีวิตระดับแสนคนเพื่อเป็นการรำลึกถึงเหตุการณ์นี้ ทำให้หลายหน่วยงานประชาสัมพันธ์ และจัดกิจกรรม นิทรรศการถึงเหตุการณ์นี้ เพื่อนำบทเรียนไปใช้ในการวางแผนเพื่อรับมือแผ่นดินไหว

ไฟไหม้

เหตุผลที่ตั้งหัวข้อตอนว่าไฟไหม้ เพราะ Great Kanto Earthquake นอกจากเกิดแผ่นดินไหวแล้ว ยังเกิดสึนามิ รวมทั้งบางพื้นที่ประสบภัยเองมีฝนตกหนักก็เกิดดินถล่มด้วย แต่ความ

▲ Yasuda Auditorium มหาวิทยาลัยโตเกียว

สนใจของผู้คนจะไปอยู่ตรงที่เกิดความเสียหายอย่างหนักคือโตเกียว ซึ่งมีบ้านเรือนเสียหาย และมีผู้เสียชีวิตเกือบแสนคน โดยสาเหตุของผู้เสียชีวิตจากเพลิงไหม้เกือบ 6 หมื่นคน สาเหตุของไฟไหม้เพราะว่า ช่วงเวลาที่เกิดแผ่นดินไหว เป็นช่วงกลางวันที่ผู้คนกำลังเตรียมทำอาหารกลางวัน ประกอบกับมีลมแรง อีกทั้งบ้านเรือนในยุคนั้นของโตเกียวเป็นบ้านไม้ ทำให้เกิดการลุกลามของไฟไปอย่างรวดเร็ว จริง ๆ แล้วโตเกียวมีเหตุการณ์ไฟไหม้ครั้งใหญ่หลายครั้งก่อนหน้า เช่น ในสมัยเอโดะ จะมีชื่อเรียกไฟไหม้ครั้งใหญ่ 3 ครั้ง จึงไม่ค่อยแปลกใจที่ญี่ปุ่นจะให้ความสำคัญกับเรื่องไฟไหม้ หากท่านสนใจไปฟังอบรมเกี่ยวกับภัยพิบัติในศูนย์เรียนรู้ภัยพิบัติต่าง ๆ จะต้องมีการสอนการใช้อุปกรณ์ดับเพลิง

สำหรับการ์ตูนวันนี้ที่จะแนะนำคือเรื่อง Fire Force 炎炎 / 消防隊 (えんえんのしょうぼうたい) หรือในชื่อภาษาไทยว่า หน่วยผจญคนไฟลุก ซึ่งฉบับภาษาไทย สำนักพิมพ์วิบูลย์กิจเป็นผู้จัดพิมพ์ เนื้อเรื่องเป็นเรื่องของหนุ่มผู้มีพลังพิเศษที่ชื่อ ซินระ 森羅 พนักงานดับเพลิง ผู้ที่ได้รับฉายาว่า รอยเท้าปีศาจ จากความ

สามารถในการจุดไฟที่ทำได้ตามต้องการ ชินระถูกประจำอยู่ในหน่วยดับเพลิงพิเศษที่ 8 ซึ่งมีการฝึกในการจัดการกับคนไฟลุก (炎ビト Homura Bito) ซึ่งเรื่องนี้ ชินระเองก็ตามสืบการเกิดเพลิงไหม้ปริศนาที่คร่าชีวิตครอบครัวของตนเมื่อ 12 ปีก่อนด้วย

ท้ายสุดที่จะขอสรุปภาพมาให้ผู้อ่านชมกันคือ ญี่ปุ่นเพิ่งจะจัดงาน The 2023 Pokémon World Championships ที่ Yokohama ซึ่งเป็นการจัดงานครั้งแรกในญี่ปุ่นเลยทีเดียว ถึงแม้จะไม่ได้เล่นไปเกม่อนขนาดนั้น แต่ก็ต้องไปแอบดูว่าภาพบรรยากาศเป็นอย่างไรบ้าง เลยนำรูปมาให้ชมกัน ซึ่งสถานีรถไฟ Minato Mirai ใกล้ ๆ กับสถานที่จัดงานมีการติดภาพโปเกม่อนทั่วทั้งสถานี ส่วนโดยรอบบริเวณที่จัดงานก็มีกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การแสดงแสง

▲ ป้ายแสดงกำหนดการงานประชุมวิชาการภัยพิบัติจาก Great Kanto Earthquake กับมหาวิทยาลัยโตเกียว : นำบทเรียนไปใช้ในการวางแผนเพื่อรับมือแผ่นดินไหว Tokyo inland earthquake

▲ ภาพภายในสถานี Minato Mirai

▲ ภาพแสดงแสงบนชิงช้าสวรรค์

อ้างอิง

- [1] National Museum of Nature and Science, Tokyo <https://www.kahaku.go.jp/event/2023/09earthquake/>
- [2] Cabin Office Japan, Disaster Management in Japan https://www.bousai.go.jp/kyoiku/kyokun/kyoukunno-keishou/rep/1923_kanto_daishinsai/index.html
- [3] Cabin Office Japan, Disaster Management in Japan https://www.bousai.go.jp/kyoiku/kyokun/kyoukun-nokeishou/rep/1923_kanto_daishinsai/pdf/1923--kanto-DAISHINSAI-1_08_chap5.pdf
- [4] INSTITUTE OF SCIENTIFIC APPROACHES FOR FIRE & DISASTER <https://www.bousaihaku.com/ffhistory/11275/>
- [5] <https://fireforce-anime.jp/>

